

Reuver, 24 maart 2017

Geachte raad,

Op 7 maart jongstleden hebben wij u een brandbrief geschreven over de financiële situatie van de bibliotheek in Beesel-Reuver.

Als reactie heeft u ons gevraagd om binnen twee weken aan te geven wat er aan mankracht en tijd nodig is om op korte termijn tot een productbegroting te komen.

Onze bevindingen

We hebben u toen aangegeven dat we geen ervaring hebben met productbegrotingen en dus niet konden zeggen wat dit zou betekenen. De afgelopen tien dagen hebben bestuur en directie van de bibliotheek er weer veel energie in gestoken om een zo goed mogelijk beeld te vormen van de problematiek:

- We hebben in Nederland slechts een beperkt aantal bibliotheken kunnen vinden die een productbegroting gebruiken
- Wij hebben contact gehad met de bibliotheken Rivierenland, BiblioPlus (Boxmeer en omringende gemeentes) en Barneveld. Van voorgenoemde bibliotheken hebben we ook diverse interne documenten gehad.
- Daarnaast hebben we gesproken met het adviesbureau Longus, dat diverse bibliotheken heeft geholpen met het opstellen van een productbegroting.

Het beeld dat uit deze snelle inventarisatie naar voren komt:

- De meeste bibliotheken die een productbegroting gebruiken zijn significant (2-4 keer) groter dan de onze. Alleen Barneveld is vergelijkbaar met ons.
- Een productenbegroting wordt vooral gebruikt als beleidsinstrument door de bibliotheek, naast de normale (nationaal gestandaardiseerde) begroting en jaarrekening.
- Alleen BiblioPlus lijkt de systematiek verder ontwikkeld te hebben tot een à la carte instrument voor de gemeenten, inclusief uitgebreide productcatalogus, rekenmodel en convenant. Het is niet bekend hoeveel tijd en inspanning dit heeft gekost omdat hier inmiddels diverse directiewisselingen hebben plaatsgevonden.
- Ieder productenbegroting die wij gezien hebben lijkt anders in elkaar te zitten qua producten, rekenregels en detailgraad. Een productenbegroting snijdt alleen hout als er overeenstemming (op papier) is tussen gemeenten onderling en de bibliotheek. Daarnaast ligt er in alle gevallen een meerjarenconvenant, waarin zaken als kostenverdeling, frictiekosten etc. worden afgesproken tussen de gemeenten onderling en de bibliotheek.
- Volgens de experts van Longus is er minimaal twee maanden nodig om een complete productbegrotingssysteem op te zetten; mits de kennis reeds aanwezig is.
- Jaarlijks onderhoud van de productenbegroting kostte Barneveld vier manweken per jaar. Om die reden is men er daar mee gestopt.

Bij de bibliotheek is geen ervaring met productbegrotingen. Daarnaast hebben wij qua controlling niet de kwantiteit en kwaliteit in huis voor een dergelijke exercitie.

De gemeenten Beesel en Peel&Maas hebben aangegeven zelf expertise in huis te hebben die in de juiste capaciteit en van het juiste niveau ter beschikking kan worden, gezien het belang van deze exercitie.

Eindresultaat

Omdat u op korte termijn (voor de zomer) een productbegroting wilt hebben, lijkt ons een verfijnd systeem zoals bij BiblioPlus niet haalbaar. Wat wij wel denken dat op deze korte termijn haalbaar is:

- Een beschrijving op hoofdlijnen van de huidige producten in de twee gemeenten, verdeeld in een gezamenlijk basispakket, specifieke producten per gemeenten, extra projecten. Een en ander op basis van de IST-situatie per begin 2017.
- Een productenbegroting voor deze producten op basis van de bestaande begroting 2017. Voor kostenverdelingen wordt uitgegaan van de situatie in 2016.
- Een inschatting van wat de productbegroting jaarlijks aan onderhoudscapaciteit gaat vragen (wat tot een toename van de structurele overheadkosten bij de bibliotheek zal leiden)
- Een samenwerkingsconvenant waarin staat beschreven de gezamenlijke ambities, doelen en verantwoordelijkheden van bibliotheek en beide gemeenten.

Aanpak en gewenste kennis en mankracht

Gezien de korte doorlooptijd is het nodig een projectteam te vormen dat rapporteert aan het bestuur van de Bibliotheek. Dit team moet bestaan uit:

1. Een ervaren projectleider die het proces strak plant en stuurt en zorgt voor afstemming tussen de 3 partijen. De projectleider dient geleverd te worden door de gemeenten.
2. De directeur van de bibliotheek die zorgt voor kennis van de producten, ervaringscijfers aan kan leveren en eventueel kennis en ervaring bij andere bibliotheken kan halen. De directeur heeft als taak om een gedragen en onderbouwde productencatalogus te maken.
3. De controller van de bibliotheek (maximaal een halve dag per week) voor het aanleveren van financiële detailinformatie uit de boekhouding.
4. Een controller (minimaal op HBO-niveau) die in staat is om het model en de rekenregels te creëren voor de daadwerkelijke productbegroting. Deze controller zal geleverd moeten worden door de gemeenten.

Gezien het feit dat de gemeente Peel enMaas de grootste subsidieverlener is, is het o.i. wenselijk dat deze gemeente de projectleider levert.

Verdere voorwaarden:

- We verwachten dat of de projectleider (1) of de controller (4) ervaring heeft met het bouwen van productbegrotingen. Het projectteam moet per 1 april kunnen starten, wil een behandeling in de raad van juli haalbaar zijn.

- We schatten in dat de personen 1, 2 en 4 minimaal 2 dagen per week fulltime beschikbaar zijn voor dit project gedurende de maanden april en mei.

De urgentie

Wij hopen op deze manier de raad voor de zomer te voorzien van voldoende inzicht om structureel het subsidieniveau in Beesel naar het niveau van Peel&Maas te brengen.

Zoals wij hebben beschreven in onze brandbrief van twee weken terug en onze uitgebreide toelichting in de commissiebijeenkomst, kunnen wij als bestuur niet toestaan dat de huidige noodsituatie voortduurt:

- **Op dit moment verliest de bibliotheek Beesel-Reuver zo'n € 2000-3000 per maand. Dit komt bovenop de schuld van ongeveer 81.000 euro die de bibliotheek Beesel per 1 januari had bij de bibliotheek Peel en Maas.**
- **Het personeel van de bibliotheek in Peel en Maas begint te morren. Vanwege de extra werkdruk door het twee keer per week leveren van boeken aan Reuver en vanwege het feit dat alle aandacht van directie en bestuur op Reuver is gericht.**

Wij kunnen niet toestaan dat de bibliotheek in Peel en Maas wordt meegesleurd door de problemen in Beesel. Ook de continue druk op bestuur en organisatie van de bibliotheek is niet langer werkbaar.

Wij willen u daarom dringend verzoeken om, vooruitlopend op een structurele beslissing, eenmalig de subsidie over de periode 1 jan – 1 jul 2017 te verhogen tot het niveau van Peel en Maas. Zodat wij ons geen zorgen hoeven te maken over de salarissen en weer boeken kunnen kopen.

Mocht u onverhoopt besluiten niet aan ons verzoek te voldoen, zijn wij genoodzaakt (met bloedend hart), parallel aan het project voor de productenbegroting, om ons te gaan voorbereiden op sluiting van de bibliotheek in Beesel per zomer 2017.

Concluderend

Wij verzoeken u om het voorstel van het college op 2 punten te amenderen:

- Alvast te besluiten om eenmalig de subsidie over de periode 1 jan – 1 jul 2017 te verhogen tot het niveau van Peel en Maas, te weten € 17.01 per inwoner (exclusief huisvestingskosten)
- Aan bibliotheek en portefeuillehouder opdracht te geven een door alle partijen gedragen productbegroting gereed te hebben in de raadsvergadering van 10 juli.

Hoogachtend,

Het bestuur van de stichting OB Beesel/Reuver